

Puzzelrubriek bij Mijn weekblad

Het grafschrift van Diofantos

Op een dag besloot kalief al-Mamoen dat hij meer kennis van Griekse geleerden wilde verzamelen. Hij joeg zijn geleerden op om toch vooral Griekse boeken te bestuderen en te vertalen. Bovendien gaf hij de opdracht dat de bewakers bij alle krijgsgevangenen moesten blijven zoeken naar mannen die geheimzinnige boeken met tekeningen van driehoeken, vierkanten en cirkels bij zich droegen. Toen hem weer eens een boek van Diofantos werd gebracht en hij het had laten vertalen, bleek het vol te staan met boeiende vraagstukken. Al-Mamoen riep zijn hofwiskundige al-Chwarizmi bij zich.

“Kijk eens, wat ik voor je heb.”

Al-Chwarizmi toonde een tevreden glimlach.

“Ach ja, Diofantos. Ik ken zijn boeken. Heel interessant!”

“Daar wil ik dan alles van weten,” zei al-Mamoen gretig. “Wat kun jij me over die beroemde Diofantos vertellen?”

“Veel weten we niet van hem” zei al-Chwarizmi, “Hij leefde een paar eeuwen geleden in Alexandrië, maar helaas zijn de meeste van zijn boeken verloren gegaan. Hij heeft er zo’n dertien geschreven, maar we hebben er niet meer dan zes.”

“Dat is toch verschrikkelijk. Hoe heeft dat kunnen gebeuren?”

Al-Chwarizmi haalde zijn schouders op en zei gelaten: “Boeken vergaan nu eenmaal. Als ze niet meer worden gelezen en niet meer worden overgeschreven, zijn ze op een bepaald moment gewoon verdwenen.”

“Dat is een schande. Heb je al eens iemand naar Alexandrië gestuurd om uit te zoeken of daar misschien nog boeken van hem te vinden zijn?”

“Dat gaat moeilijk, o emir der gelovigen. Die stad wordt al tien jaar lang door rebellen bezet. Er komt geen boek meer vandaan.”

De kalief begreep dat zijn liefde voor Griekse boeken hem wellicht zou dwingen tot maatregelen die de orde in zijn rijk zouden herstellen.

“Ik zal een leger naar Alexandrië zenden en opdracht geven alle Griekse boeken die er nog zijn, over te schrijven en te vertalen zodat er niets meer van verloren gaat,” beloofde de kalief, “Vertel me eens, is die Diofantos oud geworden?”

Al Chwarizmi glimlachte.

“Ik zal zijn grafschrift voor je opschrijven.”

Het grafschrift van Diofantos luidde als volgt: “Zijn jeugd duurde een zesde deel van zijn leven. Na nog een twaalfde deel kreeg hij een baard. Een zevende deel daarna trouwde hij en in het vijfde jaar van zijn huwelijk kreeg hij een zoon. Die zoon kwam helaas te overlijden in de kracht van zijn leven en was toen half zo oud als zijn vader is geworden. Diofantos had de laatste vier jaar van zijn leven nodig om zijn verdriet te overwinnen.”

Zelfs het grafschrift van Diofantos bleek een vraagstuk te zijn.

Vraagstuk: Hoe oud was Diofantos toen hij overleed?

Oplossing van de vorige puzzel Leo de wiskundige

De kleinste optelsom van vier verschillende kwadraten die ook een kwadraat opleveren luidt:

$$2^2 + 4^2 + 5^2 + 6^2 = 9^2$$

Letter sudoku (21)

Letter sudoku volgt dezelfde spelregels als de sudoku met cijfers. Negen letters vormen een woord op de middelste regel. Die negen letters staan in ieder 3 x 3 vakje, op elke regel en in elke kolom.

. W .	A . E	. O .
F . G	. . .	E . W
. E .	. G .	. T .
. . .	L . O	. . .
.
. O R	F . A	W G .
. . .	T . F	. . .
. . E	W O R	L . .
. F O	. . .	A W .

Oplossing vorige sudoku: Zuidlaren.